

RADIOPRESENTATOR:

Lara

RENSE

*'Ik durf
kwetsbaar-
heid te tonen,
ook in mijn
uitzendingen'*

Even voorstellen: Lara Rense, presentator van Radio 1. We spraken haar over de zoektocht naar haar identiteit, de liefde en vogeltjes kijken.

Tekst: Bram de Graaf. Fotografie: Marloes Bosch. Styling: Esther Loonstijn. Visagie: Nicolette Brøndsted.

Op de binnenkant van Lara's bovenarm staat Charlie Chaplin getatoeëerd. Ze heeft de tatoeage sinds haar dertigste. "Ik identificeerde me met hem," zegt de 46-jarige radiopresentatrice. "Net als ik kwam hij uit een turbulent gezin en is hij een autodidact. Het draaide bij hem om de verbeelding en dat is radio-maken ook. Ik moet luisteraars duidelijk maken wat er gebeurt. Hij was een grote inspiratiebron; als ik even vastzat, keek ik naar de tatoeage en dacht: vergeet niet wat je wilt."

Waarom praat je in de verleden tijd over hem?

"Ik wil de tatoeage laten verwijderen, want zijn omgang met jonge vrouwen was bizar. Destijds werd dat ook nog eens normaal gevonden, maar kijkend door de bril van nu is dat discutabel. Dus, hup het laserapparaat erop! En als dat niet lukt, zet ik er iets als #metoo onder."

Dus je moet op zoek naar een nieuwe inspirator?

"Ja, en mijn leven is al zo'n zoektocht, haha."

De zoektocht van Lara begon in Nunspeet, waar haar ouders voor haar geboorte vanuit Den Haag naartoe verhuisden, op zoek naar rust en ruimte. In haar programma *Nieuws en Co* op NPO Radio 1, dat dagelijks van 16.00 tot 18.30 uur is te beluisteren, komt ze onverschrokken over. Ze interrumpeert als dat moet, wijst mensen op een respectvolle manier terecht. En is altijd scherp. In Nunspeet zocht Lara naar haar identiteit. Wie was

ze? En vooral: wat was ze? "Ik heb altijd het gevoel gehad dat ik een jongetje én een meisje ben," zegt ze. "Ik word gezien als vrouw, maar voel in mezelf ook erg een mannelijke kant. Dat maakt mij in de ogen van veel mensen 'stoer', denk ik. Ik schakel makkelijk naar die andere kant en durf ruimte in te nemen. Terwijl veel vrouwen om me heen bescheiden en inschikkelijk zijn. Mijn moeder moest altijd tegen mij zeggen: 'benen bij elkaar!' Ik vond dat onzin. Hoezo? Laat mij wijdebeens zitten als ik daar zin in heb. Daar zat al een soort onbescheidenheid in: fysiek ben ik gewend ruimte in te nemen. Het frustreert me soms dat andere vrouwen dat niet doen. Als we ze uitnodigen in het programma, zeggen ze vaak 'nee', in tegenstelling tot mannen. Kom op dames: laat jezelf zien en horen! Pak die ruimte!"

Was het lastig die ruimte te pakken in een zwaar christelijk dorp als Nunspeet?

"De bosrijke omgeving was heerlijk; ik heb daar als kind de mooiste avonturen beleefd. Maar Nunspeet is niet bepaald een wereld van verdraagzaamheid als het gaat om de homoseksuele en genderfluïde medemens. Mensen begrepen niet wat ik was. Tegen vriendjes zei ik: 'Ik heb ook een piemel,' omdat ik mee wilde voetballen. Na lang aandringen mocht ik meedoen aan een schoolvoetbaltoernooi. We speelden in Spakenburg, daar zijn ze zo niet nog erger. De jongens daar schrokken zich rot: 'Help, een deerntje!' Ik voelde me ongemakkelijk en flink tegelijk."

Voelden je ouders zich thuis in die omgeving?

"We waren 'anders' en daardoor werd er in het dorp over ons gepraat. En omdat wij op zondag de auto wassen, keken ze ons met de nek aan. Mijn moeder voelde zich daar erg ongelukkig – ik bewonder het hoe ze heeft standgehouden. Mijn vader legde het makkelijker naast zich neer, maar

LARA'S FAVORIETEN

Radio: "Brainwash Radio van HUMAN op NPO Radio 1. Een heerlijk filosofisch kabbelprogramma, waarin ze reflecteren op de samenleving. Ze hebben leuke gasten en mooie gesprekken."

Televisie: "Ik volg nu met mijn vriendin Grace & Frankie; twee oudere vrouwen, de fantastische Lily Tomlin en Jane Fonda, wier mannen homoseksueel blijken en met elkaar gaan. Die vrouwen zijn ver in de zeventig en gaan samenwonen. Hilarisch en heerlijk na een dag hard werken."

Boek: "Pelgrim langs Tinker

Creek van Annie Dillard. Het beste boek over de natuur ooit geschreven en nu eindelijk in het Nederlands verkrijgbaar."

Drank: "Ik ben dol op sterke biertjes. Ik raad iedere Margriet-lezeres de Tricky Tripel van Gebrouwen door Vrouwen aan."

Eten: "Mijn vriendin maakt een magische rendang met zoete aardappel."

Voetballer: "Robin van Persie en vroeger Simon Tahamata. Hij heeft voor Feyenoord en Ajax gespeeld, ik wilde altijd hem zijn als we voetbalden. Kreeg je met niemand ruzie."

'Ik heb altijd het gevoel gehad **dat ik een jongetje én een meisje ben**'

hij had in Zoetermeer zijn werk als importeur van sportartikelen."

Begrepen zij jou wel?

"Het is voor hen net zo verwarrend geweest als voor mijzelf, denk ik. Mijn moeder had al twee zoons; ik was haar meisje. Dus ging ze jurkjes voor me maken. Met grote tegenzin trok ik die aan. Want een jurk is echt niet handig als je, zoals ik, altijd aan het rennen, springen en klimmen bent. Op een keer bleef ik in de zoom van mijn jurk hangen toen ik van een aanhangwagen af sprong. Ik viel op mijn voorhoofd en had een zware hersenschudding. Een week lang lag ik in een donkere kamer. Mijn vader kwam binnen en ik zei: 'Oom Ruud, waar is papa?' Mijn ouders schrokken zo dat ik nooit meer een jurk aan hoefde. Dat is voor mij symbolisch voor die tijd. Maar ik heb nooit een geslachtsverandering gewild: dit is wie ik ben."

Wanneer kwam je echt uit de kast?

"Laat. Ik was achttien, geloof ik. We waren inmiddels naar Rijswijk verhuisd, maar daar was het net zo lastig om te zijn wie ik wilde zijn als in Nunspeet. Dat viel me tegen. Op de hockeyclub was ik de eerste die vertelde dat ze op vrouwen viel. Vond ik heel spannend. Sommige medespeelsters lieten merken dat ze er moeite mee hadden, maar anderen kwamen me vertellen dat ze het herkenden. Ik denk dat homoseksuelen gemeen hebben dat ze meer dan anderen nadenken over hun identiteit. Je bent je er veel bewuster van hoe mensen op je reageren en leert jezelf daartegen te wapenen."

Niet alleen het zoeken naar wie en wat ze was, ook naar wat ze wilde met haar leven was een zoektocht voor Lara. Na de havo koos ze voor de Academie voor Lichamelijk Opvoeding in Den Haag. "Ik word heel blij van sport," zegt ze. "Ik wilde gymleraar worden. Maar die opleiding was ►

‘Ik heb een tumultueus liefdesleven achter de rug met een paar grote belangrijke liefdes. *Maar nu ben ik geland*’

erg theoretisch. Wel merkte ik dat ik vakken als sociologie interessant vond. Ik was altijd aan het spelen geweest – ik had echt een leerachterstand – en opeens bleek er een veel grotere wereld te bestaan. Ik wilde daarover lezen, ik wilde weten. Er kwam een geestelijke ontwikkeling op gang.” Ze switchte naar de lerarenopleiding Maatschappijleer in Rotterdam. Daarna studeerde ze sociologie in Amsterdam, waar ze voor het eerst op zichzelf woonde. “Dat voelde op meerdere punten als een bevrijding. Mijn ouders waren uit elkaar aan het gaan. Die scheiding was turbulent, net als de jaren daarvoor. Ik was blij dat ik wat afstand kon creëren. Ik heb zelfs tijdelijk gebroken met mijn vader en moeder. Die periode heeft best impact gehad. Het duurt bijvoorbeeld altijd even voordat ik me ergens op mijn gemak en veilig voel.”

In Amsterdam ging er een wereld voor haar open. “Ik kon daar zijn wie ik wilde zijn. Bij de lokale omroep kon ik nieuwslezen en redactiewerk doen en voor het eerst had ik vriendinnetjes.”

Wat zocht je in hen?

“Tja, goeie vraag. Ik heb een tumultueus liefdesleven achter de rug met een paar grote belangrijke liefdes. Maar nu ben ik geland in de liefde. Dat is heel fijn. Mijn vriendin en ik zijn inmiddels drie jaar samen. Ze is bedrijfsinformatieanalist en we hebben ontzettend veel lol met elkaar. Ze maakt me heel erg blij.”

Jullie hebben geen kinderen. Heeft dat ook met de scheiding van je ouders te maken?

“Dat is een lastige.... Er is een fase geweest dat ik het wilde. Maar ik heb vriendinnen met kinderen en dan denk ik: o, wat heftig! Ik geloof ook niet dat ik er geschikt voor zou zijn, er zijn zo veel andere dingen die ik doe en waarvoor ik ruimte wil.

Maar het is wel erg leuk om tante of surrogaattante te zijn voor kinderen in mijn omgeving.”

Inmiddels presenteert Lara bijna drie jaar *Nieuws en Co*, een programma waar ze haar ziel en zaligheid in legt. “Werk is heel belangrijk voor me,” zegt ze. “Maar ik ben wel van vijf naar vier werkdagen gegaan. Ik merkte dat de ruimte voor andere dingen te beperkt was. En ik sta van nature altijd aan. De grote kunst is om dan weer rustig te worden. Als ik thuiskom, zegt mijn vriendin weleens: ‘Praat maar iets rustiger.’ Ik zit dan nog zo vol.”

Hoe vind jij rust?

“Door klimmen, lezen, wandelen en vogeltjes kijken. En ik schilder ook vogeltjes.”

Waar staan die vogels voor?

“Totale schoonheid, kwetsbaarheid, vrijheid. Ik ben erg met de natuur bezig en alles om me heen. Ik wil het zien, ik wil het opmerken en veranderingen waarnemen. Er is zo veel moois en merkwaardigs. Vogels intrigeren mij. Prachtig toch dat ze aanvoelen dat ze weg moeten trekken naar het noorden of zuiden? Ze zijn ook zo schitterend gedetailleerd. Ze ontroeren me. Gelukkig heeft mijn vriendin dat ook. We waren op Corsica en zagen voor het eerst een bijeneter, een van de mooiste vogels die er bestaat. Ik was in tranen. Ik durf die kwetsbaarheid te tonen, ook in mijn uitzendingen. Soms is hardheid nodig, soms iets anders. Drie weken geleden zagen we een baardmannetje. We waren helemaal in extase en hebben staan juichen.”

Is geluk iets wat je zelf moet creëren of is dat afhankelijk van anderen?

“Ik vind het soms ingewikkeld om in dit leven te functioneren en me te verhouden tot mensen. Ook in de liefde. Ik ben daar soms wat onstuimig in geweest met mijn vulkanische hart dat steeds op uitbarsten stond. Heel leuk en avontuurlijk, maar ik heb er ook mensen mee gekwetst. En als ik eerlijk terugkijk is het uiteindelijk niet zaligmakend. Het echte diepe verbindende geluk ligt niet daarin, voor mij tenminste. Je hebt daarin zelf best veel te bepalen. Dat heb ik ervan geleerd: ik hoef niet altijd te handelen naar een impuls.”

Radiomaker Lara Rense (45) begon haar loopbaan bij BNR Nieuwsradio en de Wereldomroep. Daarna presenteerde ze vier jaar lang de ochtendeditie van het Radio 1 Journaal. Ze is elke werkdag in de namiddag te horen in *Nieuws en Co* op NPO Radio 1.

Dat heeft toch ook te maken met ouder worden; dan word je vanzelf rustiger?

“Zeker en dat is fijn. Maar ik wil mijn tomeloze energie niet kwijt, hoor. Die heb ik ook nodig in mijn radioprogramma. Het is een soort levenskunst om al die goede dingen die voortkomen uit karaktereigenschappen en je verleden te gebruiken om het leven nog beter te maken voor anderen en jezelf.”

Het klinkt alsof het einde van een zoektocht nadert?

“Nou, mijn adjunct-hoofdredacteur vroeg een tijdje geleden: ‘Gaat dat zoeken bij jou ooit voorbij, denk je?’ Ik zei: ‘Nee, denk het niet.’ Ik vind het ook een mooie eigenschap. Onzekerheid en onduidelijkheid kunnen iets heel moois zijn, heb ik als klein meisje al geleerd. Het schept een ruimte waarin je elkaar kunt ontmoeten en waar dingen kunnen ontstaan, omdat het niet a of b is. Tussen ja en nee zit een hele wereld, net als tussen zwart en wit of man en vrouw. Zolang ik maar in ogenschouw houd wat voor gevolgen mijn keuzes voor anderen hebben en dat ik daar zelf veel invloed op heb. Want het liefst wil ik goed doen.”

Komt daar ook de verzoening met je ouders uit voort?

“Ik denk het. Toen we elkaar weer zagen, zei mijn moeder: ‘Ik wil dit nooit meer.’ En ik voelde dat ook. We hebben tegen elkaar gezegd dat we van elkaar houden, ik kan er nog steeds tranen van in mijn ogen krijgen. We hebben allebei een scherm neergelaten en zijn kwetsbaarder naar elkaar toe. We kunnen nu goed met elkaar over onze gevoelens praten. Gisteravond was ze nog op bezoek en hebben we gezellig gegeten en gekletst. Daar geniet ik van. Helaas is het me niet gelukt de relatie met mijn vader te herstellen. We hebben elkaar nog wel ontmoet. Na vijf jaar stuurde ik hem een kaart om af te spreken. Een maand nadat ik hem had opgezocht, was hij dood. Gelukkig hebben we tijdens die laatste ontmoeting nog wel arm in arm over straat gelopen. Ik ben daarom heel blij dat ik mijn moeder nu geregeld kan vasthouden en haar kan zeggen: ‘Fijn dat je er was, tot gauw!’” ■

Een paar dagen na het interview stuurt Lara per sms een foto van een artikeltje met daarop een uitspraak van de Griekse filosoof Socrates over ‘zoeken en onderzoeken’: ‘Een leven dat niet onderzocht wordt, is het leven niet waard.’